

СЛОБОЖАНЩИНА: ЛІТЕРАТУРНИЙ ВИМІР

10 лютого ц.р. на базі кафедри української літератури Луганського національного педагогічного університету імені Тараса Шевченка відбулася чергова всеукраїнська наукова конференція “Слобожанщина: літературний вимір”. Проведення конференції ініціював Східний філіал Інституту літератури ім. Т.Г.Шевченка. На пленарному засіданні було заслухано та обговорено доповіді *О.Галича* “Чорнобильська диалогія Миколи Малахути”, *В.Галич* “Заява в дискурсі публіцистики Олесь Гончара”, *В.Сиротенка* “Поетична палітра Донеччини”, *В.Фоменко* “Місто як середовище формування гуманістичної особистості в романі Ю.Шовкопляса “Лікарю, вилікуй себе самого!”.

Під час секційних засідань “Літературний процес північно-східного регіону України та прилеглих територій Російської Федерації”, “Слобожанщина: письменницькі долі та творчі здобутки”, “Інтерпретація літературних творів” активне обговорення серед учасників конференції викликали доповіді *Т.Пінчук* (Луганськ) “Інтерпретація історичного образу Г.Сковороди в романі В.Шевчука “Григорій Сковорода”, *О.Барабанової* (Слов’янськ) “Культурологічний аспект міфопоетичної системи ранніх українських романтиків”, *О.Карабьової* (Слов’янськ) “Гендерний підхід у сучасному літературознавстві”, *Б.Пастуха* (Львів) “Б.Грінченко та В.Винниченко (межі дозволеного та художніх провокацій)”, *Ж.Ляхової* (Київ) “Лисиче над Дінцем... де пахло вугіллям і юністю” (В.Сосюра)”, *В.Дмитренко* (Луганськ) “Імпресіоністичні домінанти у збірці Б.Тенети “Листи з Криму”, *Н.Манич* (Луганськ) “Метажанрова природа творчості М.Чернявського” та ін. Відбулася також презентація нових наукових і навчально-методичних праць викладачів кафедри української літератури ЛНПУ імені Тараса Шевченка. За наслідками роботи конференції видано збірник наукових праць “Слобожанщина: літературний вимір”.

м.Луганськ

Тетяна Шестопалова

КОНТЕКСТИ ШЕВЧЕНКОВОЇ ТВОРЧОСТІ

Всеукраїнська наукова конференція, що відбулася в Інституті філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка 10 березня 2006 р. проходила під назвою “Тарас Шевченко: контекст європейський і національний”. У вітальному слові директор Інституту філології *Г.Семенюк* наголосив на винятковому значенні творчості Шевченка для національного самоусвідомлення українців і насиченості його поезії загальнолюдським змістом. Ці міркування знайшли логічне продовження в доповідях, виголошених на пленарному засіданні. *Д.Наливайко* торкнувся питання “Тарас Шевченко. Націоналізм. Романтизм” (Ширшому розгляду цієї актуальної теми присвячено статтю вченого, надруковану в журналі “Слово і Час”. — 2006. — №3). *А.Цінко* в доповіді

“Шевченків шлях до попередників: романтичний синтез пошуку” акцентував увагу на естетизації Шевченком давнини, архітектурних пам’яток. Ця естетизація виявилася в серії замальовок України, у тяжінні поета до гетьманських столиць, у міфологізації категорій простору і часу. Трагедію націй, які почуваються під загрозою внаслідок фізичного та психологічного тиску з боку пануючої нації, розглянула в доповіді “Бачення долі нації у творчості Тараса Шевченка і Лідіслава Фукса” *Г.Клічак*. *В.Смілянська* познайомила присутніх зі структурою та загальним змістом своєї книги “Шевченкознавчі розмисли”.

На конференції діяло шість секцій: “Літературознавство”; “Шевченко та історико-літературна динаміка”; “Рецепція творчості. Компаративістика”; “Тарас Шевченко і слов’янські культури”; “Шевченкіана кафедри іспанської та італійської філології”; “Мовознавство. Проблеми перекладу”. У межах секції “Шевченко та історико-літературна динаміка” досліджувалися різноманітні питання. Так, *М.Сподарець* (Харків) у доповіді “Особливості ціннісного ставлення до Т.Шевченка в культурній ситуації 20-х рр. ХХ ст.” розглянув етапи формування вульгарно-соціологічного підходу до творчості Шевченка в радянському літературознавстві. *Г.Александрова* (Київ) розкрила погляди шевченкознавців на поеми та повісті Шевченка, побудованих на один і той самий сюжет (“Діалог шевченкознавців-компаративістів: Іван Франко та Іван Стешенко”). У центрі уваги *О.Борзенка* (Харків) опинився “Феномен Тараса Шевченка в аспекті української релігійної традиції”. *Л.Ковалець* (Чернівці) в доповіді “Поетична шевченкіана Юрія Федьковича (до питання про генезу і творчу своєрідність)” проаналізувала оригінальний жанр “поминника”, розроблений Федьковичем. *О. Шупта-В’язовська* (Одеса) показала Шевченка в контексті сучасної йому літературної традиції (“Шевченко і Боровиковський”). *Н. Гаврилюк* (Київ) простежила видозміни поліметричного вірша Шевченка у творчості Малишка (“Поетичні формули: Шевченко і Малишко”).

Конференція, що відбулася в 145-ті роковини з дня смерті поета, стала гідним пошануванням його пам’яті.

Надія Гаврилюк

СЕМІНАР КОМПАРАТИВІСТІВ

Континуальність рефлексійних процесів у сфері вітчизняного літературознавства, зокрема в такій його відносно молодій, але важливій галузі як компаративістика, потвердив черговий філологічний семінар “Теоретичні та методологічні проблеми літературознавства”, що традиційно відбувся в Інституті філології КНУ імені Тараса Шевченка 19 грудня минулого року. Підтема семінару “Національні моделі порівняльного літературознавства” була покликана до життя дискурсом “смерті” — суб’єкта, автора, високого стилю, літератури, теорії літератури, а тепер уже й компаративістики, що дев’ятим валом накочується із Заходу. Тому на прю з цим дискурсом стали найкращі філологічні сили України та найближчого зарубіжжя — Чехії, Словаччини, Польщі, Росії.

На семінарі було репрезентовано як “велику” компаративістику, що займається переважно діахронічно стратегічною проблематикою: стилями, літературами порубіжжя, взаємовпливами літератур, тобто інжектіваними в той чи той дискурс елементами “чужого” — міфами, темами, фабулами, так і “малу” компаративістику, яку цікавлять